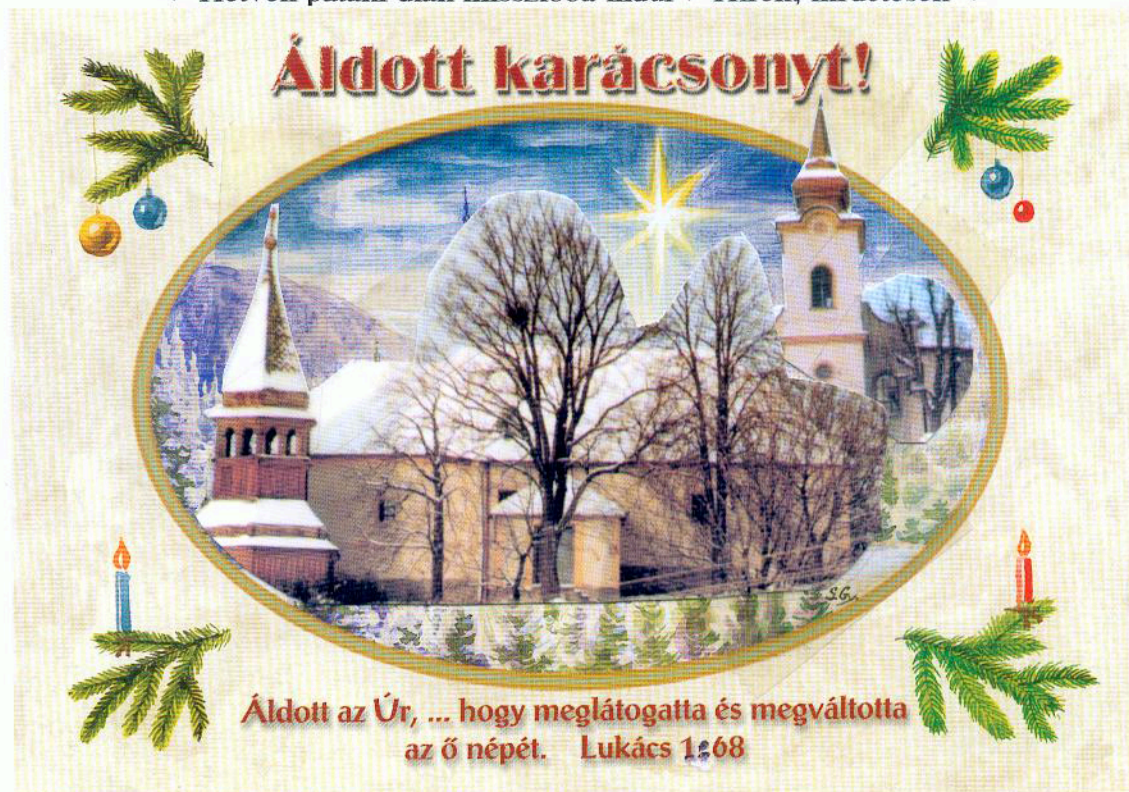

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA * VII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM * 1999. KARÁCSONY HAVA * SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: * Túrmezei Erzsébet: Karácsonyi rímek * Levél az Olvasóhoz
* Megemlékezés október 6-ra * dr. Ravasz László: Karácsony a földön *
* Nemere István: Amikor utolsót üt majd az óra * N. Szabó Györgyné: A kegyelem *
* Várady Zsolt: Nekropolisz 1996. * Konfirmáltak köszöntése *
* Hetven pataki diák misszióba indul * Hírek, hirdetések *

**ISTENTŐL MEGÁLDOTT BOLDOG, KEGYELEM-
TELJES, BÉKÉS KARÁCSONYÜNNEPLÉST
KÍVÁNUNK RADOSTYÁN NÉPÉNEK!**

Túrmezei Erzsébet: Karácsonyi rímek

Ezüstöt ölt
a téli föld.
Havas kis út
a hegyre fut.
Karácsony int
felénk megint.
Keresi árva, elhagyott
a betlehemi csillagot.

Köd hamva hull,
és rajta túl,
mint zuzmarás,
fehér varázs,
erdők-mezők
az Érkezőt
jelentgetik ma ékesen.
Őt keresem! Őt keresem!

Már megjelent!
– zenél a csend.
Reményed Ő!
– zúg a fenyő.
Ilyen fehér!
– dalol a dér.
És szól az út, mit láb tapos:
Alázatos! Alázatos!

Lombjaveszett
ág didereg
a jegenyén:
Ilyen szegény!
Róla zenél
a szél, a tél,
zenélj te is, szegény szívem:
Eljött, igen! Eljött, igen!

Levél az Olvasóhoz

Kedves Testvéreim Krisztusban, kegyes Olvasó! Az 1999-es esztendő az építkezések esztendeje volt itt Radostyánban. Ahogyan épült és szépsült, gyarapodott községünk, polgármesterünk áldozatos, a község sorsát szívóan viselő odaadása következtében (járdák, utak, kultúrház, iskola rendbetétele, gyermekorvosi rendelő fenntartása, működtetése, hirdetőtáblák építése és még sok-sok dolog, melyeket itt nem részletezhetek), Istennek kell hála adnunk azért a haladásért, melyet az egyházközségben megtellettünk. Ab volt kocsmá épületéből gyülekezeti házat csináltunk, melyben – főleg a téli időszakban, de nemcsak akkor – ottbent található gyülekezeti életünk. Ab gyülekezeti ház több mint 100 négyzetméter alapterületű. Van benne egy gyülekezeti terem kb. 50 ülőhellyel (bárcsak minden vasárnap lennénk ennyien), előszoba, társalgó, ahonnan nyílik egy konyha, fürdőszoba, vendégszoba és a boltozott pince lejárója, ahol 2 wc is van. Kívülről talán nem látni semmit sem a belső nagy változásáról, de belül már szinte minden készen van. Kívéve a pincét. Ab gyülekezeti ház külső rendbetétele, egy terasz feletti előtérrel együtt a jövő esztendő feladata lesz – ha Isten éltet bennünket. Elkészült a kökerítés is, amely a gyülekezeti ház elé egy szép kis kertet kerít, ahol jövőre szeretnénk parkosítani, járdákat építeni.

Újságunk legutolsó száma tavaly karácsonykor jelent meg. Dehát építkezünk, ez kötötte le erőnk nagy részét. Ez volt a külső építkezés. Kérjük a mi Istenünket, adjon belső épülést, hogy a kereteink megteljenek tartalommal, hogy felépüljünk egymás terhére szeretetben hordozó lelki házzá az örökkévaló Isten dicsőségére.

Minden Testvéremnek áldott Karácsonyt kívánok.

Radostyán, 1999. Adventben

Várady Zolt lelkipásztor

Megemlékezés október 6-ra

Olvasandó János ev. 3:1-22

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján. ev. 3:16.)

Volt tizenhárom ember. Százötven éve már annak. Tábormokok, katonatisztek lettek volna, de kilencet közülük közönséges bűnözőként végeztek ki, akasztófán, négyet pedig „kegyelemből” golyó által.

De volt egy tizennegyedik is. Pesten. Aki választott miniszterelnök lett volna. Ő is hasonlóan végezte. Mennyi áldozat, mennyi halott, mennyi seb és fájdalom.

Mert nemcsak ennyien voltak. Egy ország gyászolt Világos után, mint egykor Nagymajténynál, hol letörött a magasba tartott zászló és a nóta, vagy Mohácsnál, hol nemzet vérzett el, de úgy látszik nekünk ez kell, mert nem tanulunk semmiből sem. Ebben a században is annyiszor kondult meg a vészharang nemzetünk felett. Mert itt a templomban egy másik névsor a falon. Az első világháború áldozatai. De van egy harmadik névsor is, kint a kopjafánkon, mert volt egy másik háború... s még tíz, száz, ezer névsor e Hazában, tízezrek, százezrek nevével odavésve kopjafákra, márványba, a szívek hústábláiba örök emlékeztetésként és figyelmeztetésként, hogy: Ember, vigyázz! Mert a bűn hatalma nagy, az emberi zsarnokság végtelen, s ha fel-fellobban a szabadság iránti vágyakozás, mily hamar széttiporja túlerő, idegen hatalom, politika hogy továbbra is őt szolgálja a szolgálalkú nép.

Áldozatok vagy hősök voltak? Áldozat az, aki magatehetetlenül, mások akaratának kiszolgáltatva, fel van áldozva valamiért, valakiért. Hős pedig az, aki vállalva a veszedelmet, önként veszi azt magára szabad akaratából, mégha az az életébe is kerül, feláldozza magát másokért, a közösségért, talán amelynek tagja, vagy az övéiért, a Hazájáért.

Áldozat és hős kicsit össze is mosódik, hiszen senki sem kerülheti el sorsát.

Tudnunk kell azt is, hogy sokféleképpen lehet áldozni, áldozatot hozni a mieinkért, szeretteinkért, a Hazáért, ma is. Feladat: megtalálni ennek a módját. Sokszor áldozat kell az alkalmak áron való megvételéhez is. A mód megtalálásában az segít, ha engedjük Isten igéjét, hogy tanítson bennünket. Mert mit mond az ige? Hogy Isten a legnagyobb áldozatot mutatta be Fiában. Mert szerette és szereti a világot, az embert, akit képére és hasonlatosságára formált. Ennek a saját pusztulásába rohanó embernek jót akar, örök életet akar adni.

Ha ember lenne Jézus Krisztus és nem Isten Fia, akkor hős lenne. Mert önként vette fel a keresztfát, szabad akaratából vetette alá magát az Atya akaratának. Múljk el tőlem e keserű pohár, mindazáltal ne úgy legyen ahogy én, hanem ahogyan Te akarod, Atyám. Mert tudta, élte, megmutatta, nincs másban nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja felebarátaiért.

Isten Fiában önmagát adta értünk bűnösökért, hogy ha hiszünk benne, örökké éljünk általa. De megmutatta azt is, hogy a másokért áldozatot hozni tudó szeretet adja

az élet értelmét. Ők, akikről hálás szívvel emlékezünk ma, nolens-volens (akarva-nemakarva) így éltek, mert értünk haltak meg, akár a hősnő, akár az áldozaton van is a hangsúly, mert ezért a közösségért, nemzetünkért adták a legdrágábbat, amit adhattak, életüket.

Áldott legyen emlékeztetük, és legyen hála a mindenható Istennek, Aki megtartott bennünket, és Aki a legnagyobb és legtökéletesebb áldozatot mutatta be Fiában az emberért, értünk, mert „*úgy szerette Isten ezt a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” Ámen.

V. Zs. lelkipásztor

Karácsony a földön Töredék egy Marslakó naplójából

Miért, miért nem, most nem érek rá megmagyarázni, de kétségtelenül megállapítottam azt a tényt, hogy a Földlakók egészen másképpen nézik a világot, mint mi. Nem is lephet ez meg, hiszen egész szervezetük más, mint a miénk. Nem az egész testükön át táplálkoznak, mint mi, akiknek minden pórusunk megannyi finom gyomor; sem nem az egész lényükkel ismernek, mint mi, akik decentralizált agyvelő vagyunk: nekik egyetlen óriási gyomruk van, ami testük javarészét, körülbelül kétharmadát teszi, és egyetlenegy – nem is valami nagy – agyvelejük. Ahhoz, hogy a gyomruk kiválassza a világból az éltető erőt, hihetetlenül bonyolult úton jutnak hozzá. Például, hogy egyik fő táplálékukat, ami egész életüknek szimbóluma, az úgynevezett kenyeret életükbe bekapcsolják, sok furcsa műveletet hajtanak végre. Verítékes orcával törik a földet, ami úgy megy, hogy állat-testvéreikkel valami éles vasat végighúzatnak a földön, s a felhasogatott talajba belevetnek valami magot. Az kikel, megéri, sok-sok új magot terem. Ezt a termést mindenféle különös szertartáson keresztül fehér porrá őrlik, s ebből a finom fehér porból hosszú és bonyolult eljárás után, amit kenyérsütésnek neveznek s a költők megénekelnek, előállítják nevezetes táplálékukat. Ezt azután testük sok kicsi fehér késével újra megőrlik és további eljárásra a gyomorba küldik. Mennyi korlátozás, mennyi akadály, mennyi bonyolult életműködés! Ezek a szegény emberek nem ismerik a „közvetlen táplálkozást”, amit mi végzünk, midőn testünk millió gyomorpóruskája kiszívja az univerzumból az életnedvet. Ők nem élnek sziklával, mésszel, köddel, meleggel, villamossággal, fémmel, távoli csillagok fényével és élő lények kisugárzásával. Éppen ezért, azt hiszem, nem érzik a dolgoknak az ízét, s nincs fogalmuk arról, milyen aromája van az univerzumnak. Egyetlenegy úton, egy labirintuson át függnek össze a léttel, s úgy nézem, hogy ez az összefüggés tette őket olyanokká, amilyenek: szánnivaló, gyomrukért élő, gyomrukért haló emberekké.

Még csodálatosabb náluk az ismerés és gondolkozás. Annak, hogy náluk is, mint nálunk, a táplálkozás egyszersmind ismerés volna, nem láttam semmi nyomát, ha ilyennek nem veszem egyik tudósuk nyilatkozatát: der Mensch ist, was isst. De ezt ők maguk is kacagják már. Ismerési módjuk egy parányi kis állatkájukat, a szentjánosbogarat juttatja eszembe. Ez a kis bogár bolondja a világosságnak, de azért nappal, mikor része volna benne, úgy elbújik, hogy a Csillagnézők sem találják meg. Azonban éjjel, mikor vaksötét borul a tájra, elősíklik, s olthatatlan fényszerelmében elkezd utánozni a napot. Ma-

ga-magának akar világítani, de miután lámpása a teste egyik végén, szeme a másik végén van: önmaga fényét nem láthatja soha. Maga sötétben jár, s csak azok látnak némi világosságot, akik közvetlenül utána mennek. Az ilyen előljáró lámpásos állatot, amelyik a sötétben találomra botorkál, nevezik mesternek, azokat pedig, akik sarokban vannak és semmit sem látnak, csak a mester derengő fényét, nevezik tanítványoknak. Ilyenforma a földlakó ismerete is. Nekik nincs ismeretük a Napról: millió, meg millió pórussal nem szívják fel magukba a dolgok ősjelentését, aki maga az Élet, maga az Erő, maga az Eszme, nem érzene meg egyszerre mindent s a mindenben az Egyet. Nem lehet róluk azt mondani, hogy egész lényük egy nagy szem, mint nálunk a Csillagnézőké, azt sem, hogy egész lényük egy óriási fül, amelyik egyszerre mindent hall s mindenben a harmóniát hallja, mint nálunk a Mindenség Kagylói. Nem érzik lüktetni szívében a távoli naprendszer misztikus rithmusát, s az a balgatag, szinte érthetetlen érzésük van, hogy ők más, mint az Élet, az Egy, az Én és az Ő.

Ahhoz, hogy valamit megismerjenek, sokkal bonyolultabb előkészület kell, mint a táplálkozásukhoz. A dolgok képei öt kicsi, rozoga ajtón lopóznak be a lélekbe. Ezek a jelentések, a dolgok színes üzenetei a lélek előszobájában különös változáson mennek át. Álarcot öltenek magukra – amit millió ilyen színes jelentés bőréből csináltak és a földiek nyelvén fogalomnak neveznek – mert csak így mehetnek be a lélek elé. Fogalom-álarcban beljebb kerülnek, a másik szobába, ahol a Lélek-úr atyafisága áll palotát. Sokan vannak, de hasonlítanak egymáshoz: az egyik Mozgás, a másik Lényeg, a harmadik Forma, a negyedik Ok, Állandó, Változó stb. névre hallgat. Ők csak azt engedik be a királyhoz, aki olyan mint ők. Mire bejut a lélek elé, már egészen átváltozott. Nem a dolog az már, hanem a Lélek.

Hát még ha azt nézzük, hogy milyen kevés jut a Lélekbe! Az öt rozoga ajtón át a jelentések milliói megtolódnak és visszahullanak: egy-kettő jut be csupán. Felséges jelentések, hófehér királyleányok, ajkukon egy kihűlő nap szomorúságával, szemükben egy most születő csillag fényével ott zörgetnek a rozoga ajtókon – hiába, hiába! Kezünkben ajándék: egy-egy korona: maga az égbolt – arany füstölő, amely a zenithen illatozott eddig; tolonganak az ágyasház ajtaján, mint friss, szomjas menyasszonyok – mit vinnének, mit adnának ezek a szomorú, üres emberi léleknek! Csak mi látjuk azt, hogy mit nem lát a Földiember szeme! Szegény vakond, – nem képzelek irtózatosabbat, mint földi szemmel látni!

De azért a Földlakó nem érzi ennek a nyomorúságát. Azt a különös tételt kell felállítanom, hogy van benne valami ismereten kívüli ismeret. Nem tudom ezt honfitársaimnak másképpen megmagyarázni, mint egy analógiával. Ugyebár, a Napban vannak ibolyán túli sugarak, amelyeknek nincs színük, nincs fényük és mégis napsugarak. A Földlakónak így van ismereten túli ismerete, amely nem látás, nem hallás, nem tapintás és mégis az. Nem tudás és mégis ismeret. Ők ezt hitnek nevezik, – a mi nyelvünkben nincs rá fogalom. Mindazt, amit mi közvetlenül látunk, hallunk, ismerünk, ők a hitben teszik magukévá.

Nagyon sajtáságos módon teszik magukévá. Lassan-lassan leválnak a létalapról – természetesen gondolatban – mint a hulló szirmok a fáról. Úgy érzik magukat, mintha külön világ volnának, valami bezárt egység, ami önmagában és önmagáért van. Az a rögeszméjük támad, hogy ők az Életen kívül kerültek, velük szemben más a minden, s fenyegeti őket. Valami különös árvaság fogja meg a szívüket, elszabadult, züllésbe csapódó meteordarabokból izzik ez a bánat. Képzeljünk el egy hullámfodrot, amelyik reszket, mert elhagyja a tenger. Félelem fogja el őket: úgy érzik, hogy ellenségük az élet.

Szégyenkeznek és rettegnek, s a lét nagy delejfolyamát, amelynek mindnyájan színes buborékai vagyunk, tűzözönnek látják, amely elperzseli őket. Mikor ilymódon kifosztva, leványolva, elszegényítve, kilugozva lebegnek az árvaság izzó gömbjében, amely égeti őket és nem táplálja: a hit az, amiben mindent visszanyernek. Belebámulnak a hit üvegén át a világba, s meglátnak olyan dolgokat, amiket mi tudunk. Meglátják az Ősegyet, az Ént és az Őt, és kezdenek beszélni a titkairól. Azt mondják róla, hogy Kezdet és Vég, magasztalják, hogy teremt, áldják, mert mindenkire gondol, s a hajszálukat is számon tartja. Mi tudjuk, hogy csak él, s mi érezzük, hogy mi Ő vagyunk; a Földember azt mondja neki: Te – és kezére borul. Mi mindig benne vagyunk, a Földember elszakad tőle, hozzá tér, ostromolja, megtagadja, szereti. Birkózik vele – s milyen boldog, ha legyőzetik! Megtagadja azt, amit lát azért, amit sejt; eldobja a mát a holnapért, s lemond mindenről, amije van, hogy élhessen egy ígéretnek. Élete szegény, szomorú, kicsiny és rövid, – ő gazdagnak tudja magát, mondhatatlanul megvidámul, mert maga mögött érzi Őt, s olykor bátor a halállal szemben, mintha tudná, hogy a halál csak áthangoltatás a lét nagy harmóniájában. Pedig nem tudja. Százezer év óta úgy hal meg náluk mindenki, mint aki igazán meghal. Közülük senki sem hallja azt a himnuszt, amivel a földbehullott s ott rothadni kezdő mag diadalittasan köszönti a belőle támadó kalásztengert. Ők nem látják meg, hogy télen miként szalad szét az életmiriád koboldja a talaj gyökérszövevényén, hogy új tavaszokat görgessenek felfelé. Ők nem látják, hogy a halál új jelenetnek függőnye, amely mögött egy fordulattal tovább telik és duzzad az élet örök drámája. És mégis úgy hálnak meg, mint akik átmennek egy virágos kapun.

Földévenként ismétlődő napokon csodálatos ünnepet ülnek. Apraja-nagyja letérdepel egy kis Gyermekek előtt, akit egy hamvasarcú leány tart az ölében. Csodálatos dolgokat beszélnek erről a Gyermekről. Azt mondják, benne tárult fel előttük a világmisztérium, amit ők eddig csak sejtettek, s ami ritmusképpen átrezeg rajtuk. Azt mondják, hogy ez a Gyermekek maga az Ősalap, s ez az ősalap: szeretet. Azaz olyan élet, ami másban és másért örül önmagának. Azt mondják, hogy ez a Gyermekek a megtestesült jóakarát: önmagához hasonlót akar mindenki. Egy Isten egy gyermekben! – valóban, elviselhetetlen gondolat.

Pedig kedvem volna igazat adni nekik. Az a gyermek maga a bizalom, a mennyben-élés. Egész lénye istenbírás, szava, tette csupa istenközlés. A közeléből irgalom, bocsánat, vigasztalás árad. Ő a világ legnagyobb Szenvedője, mert magára vett egy világot. Ő a világ legnagyobb cselekvője, mert Isten élete rajta át, mintegy csatornán keresztül zuhog bele a világba. Misztikus világtőke, melyből egy új emberiség szőlőskertje levelezik, s ezeken a venyigéken új világértelem mámorító nektárja érik. Olyan erők, örömök, szépségek és igazságok szunnyadnak benne, amilyenekről nekünk fogalmunk sincs. Ki hallott áldozatról – hogy mást éltessek a magam élete árán? Ki hallott kegyelemről – hogy az igazat elfelejtsem s menjek az eltévedt, az elzüllött után, hogy egy Napot adjak egy meteorszilánkéért? Ki hallott valaha engesztelésről, hogy a jó meghaljon azért, hogy a gonosz éljen s a jó mégis boldog, a gonosz pedig hálából jó legyen?

Én mindent tudok és mindent érzek, ami az univerzumban van. Érzem, ha a Sziriuszon meghal egy baktérium, úgy érzem, mint egy emlék elsuhantát. De ez a Gyermekek, ez rejtély előttem. Láttam az arcát, és úgy beleütődtem a nézésébe, mint a sziklához vert hegedű. Ha én megérezhetném, mi a szeretet, mi a bocsánat, mi az irgalom, mi a hála, odaadnám minden látásomat és hallásomat...

Boldog égitest, amelynek királya a „Gyermekek”...

dr. Ravasz László Kolozsváron 1919-ben

Amikor utolsót üt majd az óra...

Tíz évszázaddal ezelőtt, amikor közeledett az első évezred vége, a keresztyén Európán ma már szinte elképzelhetetlen tömeghisztéria seprert végig. Ez ma is tapasztalható, amikor ugyanazt a tévedést követik el az emberek ma is, amit akkor. Azt hiszik, a 9-es év után következő „nullás” év már a következő évezredet kezdi, holott az új évezred kezdete csak 2001. január 1-én lesz. Semmilyen százas vagy ezres számcsoport nem kezdődhet nullával, csak 1-essel.

Az európaiak 999-ben meg voltak győződve, hogy az 1000. év már el sem következik, és 999 szilveszter éjszakáján vége lesz a világnak! Tudjuk a korabeli leírásokból és krónikákból, sőt magánszemélyek és uralkodók fennmaradt leveleiből, hogy mindenki meg volt győződve az elkerülhetetlen világvégéről. Azt a néhány értelmes embert, aki ennek ellenkezőjét hirdette, még meg is lincseltek vagy más módon hallgattatták el. Az előző években a szerződésekben is feltűntek olyan mondatok, amelyek szerint a szóban forgó egyezés csak 999 végéig érvényes, „hisz utána úgylis véget ér ez a világ”.

Mindenki várta, hogy 999 végén ismét megjelenik Krisztus, és eljön a végítélet napja. A falusiak már 998-ban nem akartak vetni, mert a 999-es termést fölösleges lenne betakarítani, hiszen azon a télen vége lesz mindennek. Sok tehetős ember szétosztotta a birtokát és a vagyonát... Volt a folyamatnak rendkívül pozitív vonása is, amelyre ma már kevesen gondolnak. Sokan ugyanis jótékonykodni kezdtek. A párizsi üzletemberek, kereskedők egymással versenyeztek, ki tud többet adni a szegényeknek, de ez másutt is így volt. 999 nyarán tömegessé vált a bűnök bevallása; aki csak tehette, papot keresett, és egész életéről, minden bűnéről számot adott. Számos rejtélyes bűntény tetteseire derült fény ily módon, de a törvényhozás nem reagált. Az élet kezdett megállni, már senki nem törődött semmivel, csak a közelgő világvége hangulatában élt. És nagyon félt.

Sokan nyilvánosan is bevallották tetteiket – ám nem nyerték el büntetésüket, mert a hatalom emberei, a törvény őrei is inkább a maguk bűneivel foglalkoztak. Vagy pedig hivatalból eleve „megbocsátottak” a köztörvényes bűnelkövetőknek.

A sok bűnbánó tettes szinte sorban állt a börtönök előtt. És a kapuk megnyíltak. De nem őket engedték be, hanem az addig ott raboskodókat engedték ki! Minden bűnöző mehetett, amerre látott, fölöttük – úgymond – úgylis másik, igazságosabb törvény fog ítélni. Őszszeomlott a falvak és városok közti kereskedelem, nem volt elég élelem, éhínség és járvány tört ki. Mindez csak fokozta a tömeghisztériát, és erősíteni látszott a jóslatot. Voltak, akik önszántukból éheztek. Minek már enni, inni, amikor csak néhány hét a világ? Mások – éppen ellenkezőleg – ész nélkül ettek és ittak. A szexuális örömeiknek is sokan hódoltak ugyanebből az okból.

A tömeges jótékonykodás azonban hamarosan befulladt, egy idő után ugyanis az emberek nem voltak hajlandók elfogadni az adományt, azzal érveltek, hogy ez is fölösleges. Minek a pénz, a vagyon, ha azt 999 után már nem használhatják?

Arra spekuláltak, hogy csak az igazán szegények, a nincstelenek, a sokat szenvedők jutnak be a mennyországba, míg ez a sors bizton elkerüli a gazdagokat. Komikus jelenetek játszódtak le a főtereken, a piacokon, a kereskedőházakban. A gazdagok osztogatták volna vagyonukat és pénzüket, de senki nem akarta elfogadni! A templomok éjjel-nappal tele voltak, mindenki gyónni akart, hogy megtisztuljon a bűntől. Jeruzsálem még szabad város volt, az ottani törökök beengedték a keresztyéneket, akik tömegesen zarándokoltak a szent városba. Az utakon és tereken az önkorbácsolók seregei szorgalmasan büntették önmagukat. 999. december 31-én Rómában II. Szilveszter pápa maga is a világ végét várta. Az éjfél mise lesz az utolsó – hirdette.

Nincs hiteles leírás arról, mi történt 1000. január 1-jén és később, hogyan néztek egymásra, mit éreztek az emberek. Tudjuk viszont, hogy a papok ügyesen rögtön Te Deumot celebráltak, vagyis köszönték az Istennek, hogy még ad egy kis időt ennek a kárhozatos világnak...

Sokak számára ugyanez a kellemetlen (?) meglepetés jön majd el 2000. és 2001. január 1-jén. Minden ugyanúgy megy majd tovább, mint annak előtte. Mert ez a világ már csak ilyen.

Nemere István (Ivrhét-ből)

N. Szabó Györgyné: A kegyelem

Támasz nincs velem – csak a kegyelem,
Semmi más nem tart meg engem,
Mint törött mankó hagy cserben,
Csak a kegyelem – marad én velem.

Isten jósága Jézus halála,
Szentlélek adta új élet,
Más nem adhat békességet
Nékem ideleln, csak a kegyelem.

Boldog, ki a bűnnel győztes harcra kel,
Megtisztul a Jézus vérében,
Győz a Bárány erejében,
Zengi szüntelen, csak a kegyelem.

Ahogy sebzetten, észrevétlen
Őz rejtőzik sűrűségben

Roskadok le hozzád térve,
Gyógyír nincs velem, csak a kegyelem.

Bár az ős gonosz támad, ostoroz,
Kárt lelkembe hogyan tenne!
De betakar Isten kegyelme!
Csak az van velem, csak a kegyelem.

És ha fájdalom terhét hordozom,
Ha sötét, mély völgybe érek,
Ott is kísér tiszta fényed,
Más nincs velem, csak a kegyelem.

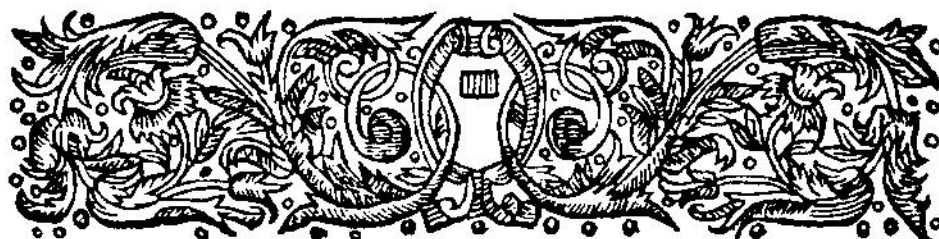
Hadd éneklek, csak a kegyelem,
Elég életre, halálra,
Elérni örök hazámba!
Elég szüntelen! Csak a kegyelem!

Várady Zsolt: NEKROPOLISZ 1996.

Ésaiás 65:2-4

Hálátlan nép! Istentelenség s pogányság!
Ez vált szent érzést elnyelő ős mocsárrá.
Isten félelem?! Hová tűnt szívetekből,
Apáitoktól örökölt kincsetekből?
Ugyan mi lett, mikor hit, remény, szeretet
Talán örökre feledve el-kiveszett.
Sírokban ültök ti, s barlangokban háltok,
Tisztátalant esztek és mocskos ruhátok.
Meddig, meddig tűri ezt az Isten?,
Kinek törvénye belétek oltva nincsen?

Sajószentpéter, 1996. nov. 3.

Kedves Konfirmáltak, Kedves Szülők, Ünneplő Gyülekezet!

Engedjétek meg, hogy egy pár szóval köszöntsek benneteket! Elérkezett a régen várt boldog óra, mikor fogadalmat tettetek Isten és a gyülekezet előtt. Nagy felelősség ez. Soha ne felejtsetek el a most tett fogadalmatokat. Válasszátok az élet útját, az áldást! Legyetek hűségesek a mi Urunkhoz, Krisztushoz. Nagyon szép volt fogadalmatok. Kívánom, hogy a most tett fogadalmatoknak ne csak fogadói, de megtartói legyetek! Véssétek szívetek mélyébe ezt a fogadalmat, amit ezelőtt egy pár perccel saját szátokból hallottunk. Azt kívánom, hogy ez kíséren el életetek végéig. Nagy felelősség ez, soha ne felejtsetek el a most tett fogadalmat, ha erőtök fogytán lesz is, mi imádkozunk értetek, hogy Istennek tett fogadalmatokat teljesíthessétek mindenkor és minden körülmények között. Számítunk rátok itt a mi elezettnek látszó kis gyülekezetünkben, egyházközségünkben. Hallotta Isten fogadóso-
tokat, hallotta a gyülekezet. Ezentúl református egyházközségünk felnőtt tagjaivá fogadunk benneteket. Hisz ti vagytok a jövő nemzedéke, és lesztek egyházfenntar-
tói, presbiterei. Végezetül hadd fejezzem be köszöntésemet, kísérenjenek ezek a bibliai ígék útravalóul titeket: Pál efézusbeliekhez írott levele 3. rész 12. verse, amely így hangzik: „Hogy lakozzék a Krisztus a hit által a ti szívetekben!” . és Pál levele a rómabeliekhez 12. rész 11. verse: „Az igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Úrnak szolgáljatok!” Isten áldjon meg Benneteket!

Gyöngyösi István egyházközségi
(akkor még megbízott) gondnok
ünnepi köszöntése a konfirmációkor

Konfirmáltak Radostyánban 1999-ben

**Dávid János, Szabó Gabriella, Lukács Evelin, Turinszki Tamás, Vass Judit,
Bagoly Norbert, Kiss Kinga, Győri Andrea, Kós Csaba,
Gyöngyösi István gondnok, Várady Zsolt lelkipásztor**

MAGYAR SZEMMEL HETVEN PATAKI DIÁK MISSZIÓBA INDUL

Senki se értse félre, a múltról beszélek. Nem ma történt a 70 pataki diák missziói munkába való kivonulása, hanem valamikor 150 (ma már több, mint 200) esztendővel ezelőtt. Nem is a pogányok közé mentek, hanem „csak” a szomszédba, de a missziói munkának a jellegét nem a távolság adja meg, hanem a szolgálat minősége és célja. Az pedig, hogy a pásztor nélkül maradt cseh atyafiak gyülekezeteinek a gondozására 70 magyar teológus vállalkozott, – nyilván missziói szolgálat.

Mi is történt 200 évvel ezelőtt? Mielőtt e kérdésre feleletet adnánk, kísérvük röviden végig a cseh huszita egyház kifejlődésének a történetét.

A XV. század elején Husz János munkássága folytán hatalmas lelki ébredés színhelye volt Csehország. Ez a parasztfiúból lett egyetemi tanár rettenetes erővel ostromozta az akkori, keresztyénnek éppen nem mondható egyházi állapotokat és a papságot, mely lélekben és szolgálatban is igen távol állott az evangéliumi pásztor fogalmától. Husz még azzal sem törődött, hogy a prágai érsek kiátkozta az egyházból; ennek ellenére rövidesen ő lett Csehországban a legnépszerűbb ember. Hiába tiltották el a prédikálástól, hiába égette el máglyán János Zsigmond király és császár, a Husz János által megindított lelki ébredést nem lehetett többé elfojtani. Elporladt hamvait a Rajna tova ragadta és elnyelte, de hite és égő szíve lánggra lobbantotta egész Csehországot. Husz kivégzése csak olaj volt a tűzre. Fegyveres harc lángolt fel az egész országban s a tűz nemsokára átcsapott a szomszéd országokba is.

A harc tüzeből lassan oltári tűz lett. Megkezdődhetett az evangéliumi huszita egyház felépítése. II. Rudolf császár vallásszabadságot biztosított a huszitáknak. Mindenki azt hitte, hogy egy boldogabb kor hajnala virradt fel a huszita egyházra. Csak hogy ez a vallásszabadság az 1620-i szerencsétlen kimenetelű fehérhegyi csata után a politikai szabadsággal együtt elveszett. Az ellenreformáció ülte diadalát Csehország felett. Akik ragaszkodtak hitükhöz, elhagyták hazájukat; akik otthon maradtak, nagyrészt a római egyház tagjaivá kényszerültek lenni. Csak kevesen vállalták a hitük megvallásával együtt járó szenvedéseket. 30.000 huszita család lett földönfutóvá.

Az elnyomatás 160 esztendeig tartott. A szabadulásnak első reménysugara akkor csillant fel előttük, amikor 1781-ben II. József császár kiadta az úgynevezett Türelmi Rendeletet, melyben vallásszabadságot biztosított az üldözött protestántizmusnak. A másfél évszázados elnyomatás alól felszabadult lelkek fellélekzettek, ismét szabadon vallhatták hitüket. Ekkor 73.000 lélek tett nyíltan vallást evangéliumi hitéről.

A husziták számára a Türelmi Rendelet sok keserű csalódást is rejtett magában. A vallásszabadság a valóságban nem úgy festett, mint papíron. Nem engedték meg, hogy huszitáknak nevezzék magukat, hanem kényszerítették őket arra, hogy vagy a helvét, vagy az ágostai hitvallást fogadják el, és reformátusok vagy evangélikusok legyenek. Ennek az lett a következménye, hogy bár egyik hitvallást sem ismerték, egyik részük a református, másik részük az evangélikus hitvallást fogadta el. A nagyobb baj azonban akkor jelentkezett, amikor kitűnt, hogy a huszita egyháznak nincs

egyetlenegy képzett lelkipásztora sem. A pásztor nélküli nyáját a szétszéledés veszélye fenyegette.

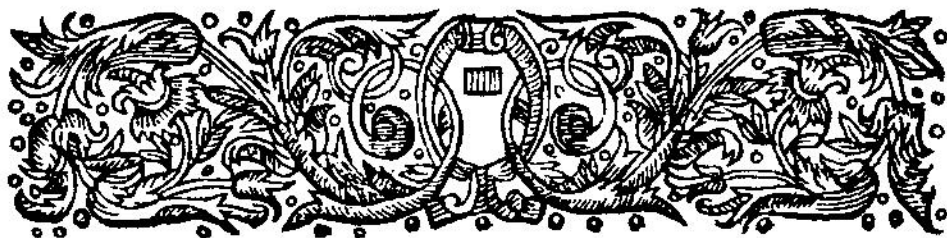
Itt kapcsolódnak be a történetbe a hetven pataki diákok.

Élt még a husziták emlékében az az esemény, amikor utolsó, száműzetésbe induló püspöküket, Comenius Ámost a pataki főiskola szeretettel ölelte keblére, sőt Lorántffy Zsuzsánna oda professzornak is meghívta. A magyar református egyház mindig hálás volt és hálás lesz Comenius Ámosért a huszitáknak, mert a pataki iskolát ő szervezte újjá és írt kitűnő tankönyvet az iskolának. Szinte természetesnek látszott, hogy szorult helyzetükben a husziták újból Sárospatakhoz fordultak segítségért, s kérték a főiskolát, hogy gyülekezeteik megszervezésére és pásztorolására adjon számukra lelkipásztorokat. A sárospataki főiskola és az egész magyar református egyház krisztusi indulattól vezéreltetve, teljesítette a cseh atyafiak kérését. A főiskola végzett növendékei, ki gyalog, ki szekéren, missziói tűztől hevítve és egymással versengve indultak el Csehország felé. Rövid néhány esztendő alatt 70 lelkipásztort adott Patak a cseheknek, akik ott végleg letelepedtek, megtanultak csehül, családot alapítottak, s ma már annyira eggyé forrtak híveikkel, hogy magyar eredetüket csak nevükben őrzik. A cseh huszita egyház lelkipásztorai és világi vezetői között ma is szép számmal található törzsökös magyar nevéek. A Turóczyak, Berétyek, Szücsök, Gálok, Kazayak, Szalatnayak, Tardyak, Nagyok, Kovácsok utódai ma is vezető szerepet visznek a cseh huszita egyházban, azonban nevükön kívül jóformán semmi más kapcsolat nem fűzi őket a magyarsághoz. A néhány évvel ezelőtt (1943-ban írta a szerző) tartott podebrady-i református világszövetségi gyűlésen mondotta egy magyar eredetű cseh lelkész: *„Érzem, hogy az, hogy mi nem tudunk magyarul, nincs rendben. Ha a mi őseink ezelőtt 150 évvel ki nem jöttek volna Sárospatakról, akkor a cseh református egyház nem volna, sőt többet mondok: ha annak a hetven magyar lelkésznek az utódai és elágazásai ma kivonulnának innen, a cseh református egyház összeomlana.”*

A cseh reformátusokon meg is látszik a magyar hatás. Templomaikat azoknak a fiatal magyar református lelkészeknek a vezetése mellett építették és rendezték be, akik gyermekkoruk óta magukba szívták és elvitték messze idegenbe magukkal a fehérre meszelt magyar falusi templomok egyszerűségét és komoly áhítatát. Egy-egy ilyen huszita templomban azt érzi az ember, mintha valamelyik duna-tisz-közi magyar református templomban lenne. Egész gyülekezeti berendezettségük érintetlenül megőrizte azt a formát, ahogy a 150 évvel ezelőtti (ma már több, mint 200 évvel ezelőtti) pataki diák megszervezte a gyülekezetet, és bevezette a szertartásokat.

A hetven pataki diákon keresztül így forrott lélekben egybe a magyar református egyház a cseh huszitákkal.

Draskóczy László

HÍREK, HIRDETÉSEK

Karácsony szent ünnepére a Sárospataki Theológiai Főiskoláról várunk **legátust ifjabb Gere Gábor I. éves hallgató** személyében. A legátus ünnep első napján délután, második napján délelőtt és délután hirdeti az ígét. A legátusnak szánt **adományokat az istentiszteleteken perselyben** gyűjtjük.

Bűnbánati istentiszteleteket tartunk december **22-én, 23-án 5 órai kezdettel a gyülekezeti teremben**, 24-én, karácsony **szentestjén 4 órakor a templomban**. Ez istentisztelet keretében gyönyörködhetünk a legfiatalabbak **műsorában**, ahol ők és minden jelenlévő gyermek **ajándék-csomagot** is kap. **A gyermekek csomagjára szánt adományokat perselyben gyűjtjük.**

Ünnep első napján délelőtt az Úr szent asztalát megterítjük. Az istentisztelet ekkor a **templomban** lesz, ekkor tesznek **esküt** az újonnan választott **presbitérium tagjai**.

Mostani karácsonykor is gyűjtünk **adományokat nyugalmazott lelkipásztorunknak, Filep Zoltánnak**, akihez ünnep után személyesen visszük el a hívek adományát Budapestre a Schweitzer Albert Szeretotthonba.

Az idén jelen újságszámunk az első és egyben utolsó. 1999. az **építkezések éve** volt. Nagy örömmel és Isten iránti hálával vettük birtokba, használatba a volt kocsmáépületből kialakított **gyülekezeti házunkat**. Köszönet illeti mindazokat, akik azon fáradoztak, hogy minden ilyen szépen kialakuljon.

Volt az **idén konfirmáció**, a konfirmáltak nevei és fényképe látható az újságban.

Tartottunk az önkormányzattal közösen **március 15-i megemlékezést** istentisztelettel egybekötve, volt a templomban **anyáknapi műsor**, augusztusban **orgonahangverseny**, amit azóta elköltözött **kántorunk, Szaniszló Tibor** adott, megemlékeztünk istentiszteleten a helybeli iskolások műsorával október 6-ról,

Október 31-én megtörtént az egyházközségi tisztújítás, megválasztották az új presbiterek és a gondnok, **presbiterré: özv. Bata Imréné, Gyórfi Gyula, Hausel Pálné, Sz. Kós Jenő, Papp József, N. Szabó György**, valamint az **egyházközség gondnokává Gyöngyösi István** eddigi megbízott kurátor. Szeretettel köszöntjük őket, és Isten áldását kívánjuk mindnyájuknak.

Vallásos esteket továbbra is tartjuk csütörtök esténként. Az elmúlt hetekben vendégeink voltak: **Fukk Lóránt hernádkaki lelkipásztor**, önkormányzati képviselő feleségével együtt, aki izraeli utibeszámolót tartott diavetítéssel egybekötve mindannyiunk nagy örömeire. Vendégünk volt továbbá **Király Gábor sajkópálnai lelkipásztor** édesanyjával együtt, aki beszámolt gyülekeztük, egyházközségük életéről és amerikai tanulmányútjáról. Nagy érdeklődéssel hallgattuk.

Ősszel **használtruha-gyűjtést rendeztünk**, amikor több száz kilogramm ruhanemű gyűlt össze. Ezt **Jex Gábor sofőr és Várady Gábor lelkipásztor juttatta el** igen az viszontagságos és minden európai és emberi normát mélységesen sértő, sőt semmibevevő körülmények ellenére **Bereg vm. Beregbene egyházközségébe**, Kárpátaljára, ahol Orbán Sándor volt legátusunk (1993. karácsonykor), mint ottani lelkipásztor vette át az adományt. Ez úton is köszönetet mondunk az adomány helyszínre juttatóinak.

Gyülekezeti házunkban **franciaoktatás** folyik 8 gyermeknek, **harmóniumoktatás** 4-5 gyermeknek heti rendszerességgel.

A **hitoktatás órarend szerint** folyik az iskolákban. A **parasznyai óvodában** az óvoda vezetője az idevonatkozó törvénnyel és rendelkezéssel ellentétben csak délután, közvetlenül a gyermekek hazamenetele előtt, leghamarabb negyed négytől engedélyezte a hittanfoglalkozásokat. Ezt a lehetőséget is köszönjük, élünk is vele oly módon, hogy minden **szerdán a parasznyai lelkipásztor-asszony tartja** ezeket a **foglalkozásokat**, mivel a gyermekek között túlnyomó többségben parasznyaiak vannak. **Szeretettel kérem a 14 radostyáni odajáró gyermek szüleit, éljenek a hitoktatás adta lehetőséggel.** Bármikor, évközben is be lehet kapcsolódni a foglalkozások menetébe. Minden gyermeket nagy szeretettel hívunk, buzdítunk, várunk a foglalkozásokra.